ПЕТЯ ДУБАРОВА

Лястовица

ПЕТЯ ДУБАРОВА
ЛЯСТОВИЦА

chitanka.info

СТИХОТВОРЕНИЯ

ГАТАНКА
АВТОПОРТРЕТ

Щръклесто и слабо,
тънко като притка,
със очи дълбоки,
с кестенява плитка.

Устата й празна —
липсват десет зъба,
бавно дъвче, мляска,
като баба щърба.

Котките обича,
нежно ги прегръща,
със ръце издрани
в къщи се завръща.

Често по дървета
в двора се катери,
често със петлите
силите си мери.

Ала в клас я вижте!
Кротка е — светица!
Ниже леко, леко
шестица след шестица.
Коя е тя?

1978

МОРЕТО

Морето се обвива с прелестни дантели.
Ах, какви са нежни и сребристо бели!
А пък водорасли… Колко са красиви!
Леко потреперват — балерини живи!

Колко са щастливи, весело се плъзгат
рибките червени, розови и златни!
Как безгрижно, волно, пъргаво се гмуркат
във водите сини, хладни, благодатни.

Там щастливо, плавно, мълчаливо плуват
чудни хубавици — белите медузи.
И трептящо тяло сякаш са обвили
със красиво було и прозрачни блузи.

21.12.1972 г.

В ГОРАТА

Вечер мигат с ресници
ясноликите звездици.
В теменужени разцветки,
сред дъха на виолетки,
звънка ручеят щастливо,
кърши бор снага игриво,
пее славей романтичен,
тътне лес, с цветя окичен…
Ако минеш през гората
и поседнеш на тревата,
ти ще чуеш как прелива
песен волна и щастлива

1972 г.

ПИЛЕНЦЕ

Пиленце любимо,
топчица от злато,
искам да ми станеш
ти петле хвъркато.

Сутрин да ме будиш
с радостно гласченце.
Всичко да потапя
твоето звънченце.

Но сега е рано.
Яж си от паничка!
Вчера те излюпи
квачката добричка.

09.04.1973 г.

ПЧЕЛА

Като златна песъчинка
с нежни сребърни крила,
сякаш огнено око е —
трепка слънчева пчела.

Тя — трошица от луната —
пълни въздуха със звън,
често виждам я обляна
в злато слънчево на сън.

Със наслада в свойто детство
чувам топлия й глас.
Дълго слушам упоена
песента й пъстра аз.

28.07.1973 г.

ДЪЖД

Като пулса на сърцето
бодро тупкат капки вън.
Колко чудно и красиво
всичко туй е, като в сън.

Златосребърни прашинки.
В своя танц проблясват те.
Леко удрят се в стъклата,
сякаш чука там дете.

26.08.1973 г.

НЕДЕЛЕН ДЕН

Скука натежава в моята душица,
книгата оставям на бялата полица.
Майка пак чете, татко тихо дреме,
вън да поиграя — вън е лошо време.

Книгата прочетох, всичко си научих,
този дъжд навънка как сега се случи!
Идвай, понеделник, идвай, идвай тука,
с своя свят прекрасен гониш тежка скука.

1973 г.

КЪЩИЧКАТА

Къщичко красива, грейнала си в радост,
ти си вечно жива, вечно тънеш в младост.
Бисерни клепачи весело повдигаш,
леко, закачливо със прозорче мигаш.

Твоето коминче бодро ни намига,
плюшена завеска сякаш бавно вдига.
Къщичко красива, приказка омайна,
сякаш си прикрила самодивска тайна.

1973 г.

КИЛИМАРКА

Пърхат трепетни ръцете
като птичите крила,
сплитат нишки от небето,
нишки — слънчево поле.

Нишки — бисерна росица,
нишки — момински коси,
и на фона на цветята
все прашец златист роси.

Да, под танца на ръцете
заблестяват в миг лъчи
и изпълват с тиха гордост
килимаркини очи.

20.8.1973 г.

ЧАКАЙ, ВЕТРЕ

Чакай, бриз прекрасен, спри се, не отлитай.
С веселите птици в юг недей прелитай!
Ти със своя полъх стопляй снеговете!
Нека в тях да цъфват цвете подир цвете.

Нека няма зима, нека бъде лято.
Пак да ни дарят нивите богато!
Искам все да чувам как шепти морето,
искам все да виждам слънцето в небето.

1973 г.

МОРСКА ВЪЛНА

Дантели се диплят в моите нозе,
със страст и любов ме прегръщат,
изпълват със щастие моето сърце,
далече ме носят и връщат.

Разплела, разпуснала буйни коси,
вълната се хвърля в брега си
и в нейната песен морето шепти.
Тя носи загадка с дъха си —

дъха на безкрайното синьо море
със своята шир безгранична.
Все трепка красиво с прозрачни криле
вълната красива, обична.

1973 г.

ЗВЕЗДИЧКА

Със руси коси, прибрани грижливо
под шапка от здрач ясносин,
ту в жълта премяна изгрява красиво,
ту в огнен, прекрасен рубин.

С очи, по-горещи от дъх на кошута,
по-ясни от детски сълзи,
тя припка, със чехлички златни обута,
сред сини небесни вълни.

Пред нея се диплят далеч висините
и спускат завеси в син цвят,
а долу под нея прошумват горите,
върти се щастливия свят.

1973 г.

МЕЧТИ

Аз искам да плувам със чайките бели,
със тях да летя в висините,
да гледам зорите, косите разпилели,
да тичам със тях над горите.

Желая да литна високо в небето,
да пипна със длани звездите,
да видя оттам заблестяло морето,
да чуя как пеят вълните.

Аз искам Венера над мен да изгрее
и Марс да ми махне приветен,
над мене луната сребро да излее,
светът да проблесне заветен.

Аз искам привечер по лунни пътеки
да тичам, да чезна в тъмата,
край мене да мамят звездиците леки,
под мене да мами земята.

И пак в България искам да кацна,
да дойда по лунна пътека,
където от всичко всесилно, могъщо
най-смел и велик е човека.

15.11.1973 г.

ЛУНАТА

Луната изплува със ясно лице
и злато изля над земята —
красива, блестяща, с туптящо сърце
загреба с ръце в тъмнината.

Приседна на лодчица сребърна в миг,
невидим слуга я понесе,
проблесна от радост прекрасният лик
и звезден се шепот разнесе.

Луната заплува в безкрайната шир,
в море от прекрасни дантели —
високо в небето, в спокойство и мир,
далеч — сред зведиците бели.

23.11.1973 г.

МОЕТО ПЕТЛЕ

Все го „пиленце“ наричам,
„Ох, душице малка!“ — все,
а бая ми ти голямо
стана моето петле.

Гони котките из двора
и се перчи с ясен глас,
сякаш иска да ни каже:
„Да, петел съм важен аз!“

Ала падне ли ми — горко! —
той надава крясък, вой,
а сред котките във двора
пак е славен и герой.

1973 г.

НА СЕЛО

Писък пилешки се чува,
някъде грухти прасе,
младо конче пак лудува,
кротко кравата пасе.

Важни пуйки се надуват,
къткат рожбите се все.
Бели агънца лудуват,
някъде пролайва псе.

Ех, на село как е мило
сред стопаните добри,
със петлето подранило,
звънко пеещо в зори.

1974 г., с. Звъничево

ЗИМЕН ДЕН

Бяла зима пак размята
снежни сребърни коси,
побеляла е земята
и снежец-кристал роси.

Тя прималиво ни кани,
плисва радостна вълна,
по дантели изтъкани
литва нейната шейна.

И изпълва се простора
с много песни, волен смях
и далеч се плъзга взора,
и се спущаме без страх.

10.01.1974 г.

В РОДИНАТА

Приказка чудна ме носи,
пее край мене светът,
тичам с крачетата боси,
птички над мене летят.

Блеснал е Слънчо във радост.
Рой златокрили пчели
пълнят гората със младост.
Всичко във песен звъни.

Колко си скъпа, родино!
Ти си най-светлия рай!
В тебе живея щастливо,
в теб съм щастлива безкрай!

11.01.1974 г.

СНЕЖИНКИ

Бели, весели снежинки
със кристални пелеринки
и коронки на главата
падат леко на земята.

Вий добри сте и красиви,
леки, палави и живи
и в прегръдките ви нежни
спят зрънца под преспи снежни.

13.01.1974 г.

ЛЯТО В БЪЛГАРИЯ

Огнено слънце изгрява,
лъчите красиво трептят
и славейче чудно запява,
запява със него светът.

Високо южнякът се носи,
полюшват се в песен жита
и лято с краката си боси
все тича сред пъстри цветя.

Запяла е днеска земята
и всичко във радост блести.
Комбайни боботят в полята
и песен щастлива лети.

16.01.1974 г.

МАТЕМАТИКАТА

Ти си свят красив, чудесен,
с много дроби и числа
и по пътя ти нелесен
пърхам аз като пчела.

Правилата щом си уча
и решавам всеки час,
във живота ще сполуча
и ще мога всичко аз.

На крилете ти могъщи
ний към Марс ще полетим,
бели блокове и къщи
до небето ще строим.

Дълбините на морето
ще изучим с твойта мощ,
ще направим ний небето
да е светло ден и нощ.

Ще направим като птици
да летим със песента
и със пламнали зеници
да твориме красота.

Ти си свят красив, чудесен
с много дроби и числа
и по пътя ти нелесен
пърхам аз като пчела.

01.02.1974 г.

РАДОСТТА НА МАМА

Прозорецът приказно блесна,
и звъннаха чисти стъкла,
от сън се пчелицата стресна,
разтвори прозрачни крила.

Но днеска по-рано е будно
момиче-пчелица добра
и пее то песничка чудна,
работи във ранна зора.

Измити прозорците лъсват,
стаята грей в чистота.
Две нежни ръчици откъсват
и слагат във ваза цветя.

И грейват очита на мама,
сърцето от радост тупти,
че има отмяна голяма
и в стаята ред ще цъфти.

08.04.1974 г.

МАЙЧИНА ОТМЯНА

Цъфна ден щастлив, прекрасен,
над прозореца блестящ,
звук се сипна, чист и ясен,
дъхна люлякът цъфтящ.

Бърза малката отмяна,
движи пъргаво метла
и подрежда тя засмяна,
мие звънките стъкла.

И саксиите полива,
трепкат радостни цветя,
песен палава и жива
се разнася в утринта.

В радост, щастие огряна,
сред цветя е цветче,
първа майчина отмяна —
бодро, весело дете.

08.04.1974 г.

УТРО

Изсипва утрото брилянти
и блесва пурпурночервено,
звънят потоци-музиканти
и пее борчето зелено.

Събуждат се от сън цветята,
обличат пурпурна одежда,
коронка слагат на главата.
В росата Слънчо се оглежда.

Елмази-капчици се ронят,
блещукат чудно сред тревата.
Безброй гласчета вред ромонят
и ден изгрява над земята.

18.04.1974 г.

КОНСТРУКТОР

Изплува самолетът под звездите,
изваян от вълшебните ти пръсти
и с чудна радост грейват в миг очите,
усмихнати под веждите ти гъсти.

Виж, корабът понася се далече
и сякаш маха ти платното бяло:
„Довиждане, създателю!“ — и вече
изгубва се във утрото запяло.

И бъдещето кима ти засмяно
и в радост тъне грейнало сърцето,
щастлив си ти — след много упоритост
са твои синевата и морето.

20.04.1974 г.

ГОРСКИ СВЯТ

Обръщат цветята засмени лица,
кълвачът зачуква със клюна си чук,
разперва славейчето нежни крилца,
и цъфва във утрото пролетен звук.

Кресливата сврака-клюкарка за миг
гората обхожда, шумяща с пера,
разказва навред тържествуваща с вик
що става във тази зелена гора.

Лисица лукава приглажда кожух
и точи зъбите си бързо вълкът,
а пиленца голи в гнездото от пух
писукат: „Как весел навред е светът!“

Юни 1974 г.

ПОСЛЕДЕН ТАНЦ

Листото като мъничка сълзица
отрони се във утрото студено
и сякаш е крило на златна птица,
изпърха то и падна уморено.

Лежи като самотна песъчинка
в голямата студена пуста нива
и вечер го поглежда месечинка,
бездушна като горска самодива.

И слуша в скръб листото натъжено
как вятърът извива бавна песен,
че то е писъмцето позлатено,
последното писмо на тази есен.

02.08.1974 г., Копривщица

ПЪТЕШЕСТВЕНИК

Той хиляди морета е преплавал,
земи далечни много той видял е,
и островите диви опознавал
и само под небето звездно спал е.

Живот му бил единствено морето
небето пък — съдбата чудновата
и все нататък плувал той, където
се сливали небето и земята.

И ето, приключенецо, аз виждам —
с лодката си пориш ти вълните,
на твоята съдба добра завиждам
и искам с теб да плавам сред водите.

03.08.1974 г., Копривщица

СМЪРТТА НА ПТИЦАТА

Наведе главица раненото птиче,
притвори от болка очи
в ръцете на малкото мило момиче,
добри като топли лъчи.

И зрънце не иска, не иска водица,
замира доброто сърце.
Погледна със ужас, тъй, не като птица,
а само човешко лице.

Но ето крилцата едвам изтрептяха,
а после замряха за миг,
очичките малки за вечност заспаха,
заспа сърчицето без вик.

08.08.1974 г., Копривщица

ЛЯСТОВИЦА

С опашка като ножица се стрелкаш
и режеш ти небесната коприна,
в небето ясно гушка снежна белкаш,
и носиш се над светлата родина.

Аз виждам как се къпеш в росата,
облякла свойта лъскава жилетка.
Съзирам често горе в небесата
красивата ти черничка наметка.

Но есен ти на медените жици
седиш смълчана, готвиш се за полет.
И ето, литваш с твоито сестрици:
„Довиждане до следващата пролет.“

1974 г.

ХУДОЖНИК

Ти седнал си пред бялата картина
с очи дълбоки, сини и искрящи,
под твоите ръце цъфти градина
и пори въздух птицата летяща.

Рисуваш на платното ти планети,
рисуваш ти луната и звездите,
и смели хора в огнение ракети,
герои със медали на гърдите.

И може би след хиляди години,
когато вече няма да сми живи,
картините ти — цафнали градини —
ще бъдат вечно млади и красиви.

07.08.1974 г., Копривщица

ДЕТСКИ СЪН

Сънят щом с ласкави ръце
погали детското челце,
заспива малкото момиче
с лице на пролетно кокиче.

И вижда то вълшебник мил
как в миг палат е построил,
то вижда чудни самодиви
и феи приказно красиви.

И в приказен дивен свят,
засмяно като розов цвят,
о, мило румено детенце,
ти най си чудното цветенце.

12.08.1974 г., Копривщица

АЛЕН МАК

Днес мак червен се нежно пукна,
разтърка алени очички,
край него весел вятър хукна,
запяха в хор щастливи птички.

С усмивка срещна го земята,
погали го със топли пръсти,
усмихнаха му се цветята,
засмяха се тревите гъсти.

И весел глас над мака лейна
щастливо радостна птица,
че беше макът чудно грейнал
и бе превърнал се в звездица.

13.08.1974 г., Копривщица

ВРАБЧЕ

Врабче като топчица сива от прежда
смълчано се гуши на клон,
в прозореца потен със мъка поглежда,
отронва сърцето му стон.

Но ето, отвори се бързо вратата
и лъхна оттам топлина,
разтвори врабчето примряло крилата,
щом плисна го сноп светлина.

Две малки ръчици поемат връбчето
и стоплят телцето му те,
и в миг разтопява леда във сърцето
дъхът на доброто дете.

Август 1974 г., Копривщица

КОН

След дълго плуване в реката
излезе конят на брега
и горд погледна във водата,
изправил тръпнеща снага.

Той — паметник на младост, сила,
изправил се е гордо тук,
развял е грива белокрила
отронва тихо весел звук.

Но може би и той ще стане
един прастар измъчен кон
и вече няма да отрони
той звук на радост, само стон.

16.08.1974 г., Копривщица

БАЩА МИ

Баща ми е млад, силен,
мъжествен, яснолик,
извира в него бодрост
и радост всеки миг.

Работи неуморно,
със песен на уста.
Щом пипне нещо със пръсти,
цъфтят сред звън цветя.

Под буйните му вежди
усмихват се очи,
по-светли от зората,
по-топли от лъчи.

19.08.1974 г., Банкя

МОЕТО КОТЕНЦЕ

Коте мило, нежно мъркаш
и помръдваш със мустачки.
Виж, конците ще объркаш,
а пък те не са играчки.

Гордо-гордо преминаваш
със очички закачливи,
колко смешно се прозяваш,
тръгваш пак със стъпки живи.

Тихо ти обхождаш всичко,
аз игриво те наричам,
ти си котенце добричко
и затуй те аз обичам.

Август 1974 г.

ДЕЦАТА

Децата са вълшебни семенца,
които в клас голям ще израстат,
и с пламнали очи, ръце, сърца,
ще тръгне всяко бързо в своя път.

Децата са далечната мечта,
те скоро в своя път ще полетят,
децата радостта са на света,
звездица крие всяко в свойта гръд.

Децата са различни семенца
и в плевели едни ще израстат,
но има златни, хубави зрънца,
които в чуден цвят ще разцъфтят.

11.09.1974 г.

МОЯТ ВРЪХ

Пред очите ми се явор горд издига
със напукана кора, обраснал в мъх,
с бурни клони като сплетена верига,
с вечно вдигнат и безкрайно силен връх.

Може в този връх мъглата да е спряла,
може този връх съвсем и да е сам,
може зимата забрадка снежнобяла
да е хвърлила да се белее там.

Може пролетния вятър свойта дреха
без да знае да е скъсал в този връх.
Може тъжна нощ за радост и утеха
да е легнала на плъзналия мъх.

Ала тайната на този връх далечен
знае само небесинна синева
и години той — вълшебен, горд и вечен,
ще шуми далеч над моята глава.

Как мечтая да узная тези тайни,
победителка, да чувствам, че съм аз,
върховете толкоз чужди и незнайни,
да са мои, да са мои някой час.

08.11.1974 г.

ИНДЖЕ

Желая в моя роден град
бял паметник да вдигнат на Инджето,
бял паметник, изправен във небето,
там, дето даже птици не летят.

И искам вечер тиха светлина
хайдушкото чело да кичи с блясък
и шум да няма, нито птичи крясък…
Внушителна и горда тишина.

А денем искам Слънцето за миг
на рамото хайдушко да поспира,
за отдих да поляга там зефира
във мраморната хлад на камен лик.

Да идват тука българи безброй
и хора от народи в край далечен
и горда ще съм аз, че смел и вечен,
Инджето ще живее в края мой.

13.12.1974 г.

МОЯТА УЛИЦА

Искрящи гирлянди от лампи безброй
над нея се свеждат,
изсипва светулки звездинният рой —
към нея поглежда.

И блокове бели край нея мълчат
с дворове алеи,
и светли прозорци бял блясък плетат
към нея, към нея.

19.12.1974 г.

ЗАВИСТ

Тези, които завиждат, се в болни превръщат,
те от завиждане своите нерви рушат;
тези, които завиждат, се винаги мръщят
дето успех е проправил към някого път.

Много успехи в живота и много победи,
с тях неотлъчно се движи и злобата зла,
радват се всички и все някой с яд ще погледа,
топлата радост на друг щом е дала крила.

Тези, които завиждат, се в болни превръщат —
всичко човешко, завиждат ли, лудо рушат,
чистите мисли и здраве, добро се не връщат,
злоба и завист в сърцето проправят ли път.

20.12.1974 г.

НОЩНА ПРИКАЗКА

Разхождах се по спящата алея
във царството на размислите свои
и Вечер благородна като фея
прегръщаше ме в своите покои.

Над мене като резен бял от диня
увисваше прималиво луната
и тази вечер беше синя, синя,
на звуци и на цветове богата.

Но както крачех в тишината гъста,
зад мен долитна някой, тихо седна
и някой ме погали с хладни пръсти,
обърнах се нататък и погледнах.

И чудо… беше кацнал тъй безшумен,
до мен довлякъл беше своя шатър
с издути бузи и добър, и румен,
до мене беше кацнал Вятър.

„Аз идвам отдалече — тъй прошепна —
и моята родина е прекрасна,
земята моя е великолепна,
със синя нощ и утрин чиста, ясна.

Там няма зима, винаги е лято
и вечна е ваканцията лятна,
от нея няма, няма по-богата,
по-хубава, по-свежа, благодатна.

Там хиляди блестящи портокали
търкалят се безгрижно по земята,

лимони златни, чудно заблестяли,
търкулват се в ръцете на децата.

Морето не е никога зелено
и бури в него никога на вият,
то има цвят на облаци червени
и дивни брегове вълните мият.

Дърветата са винаги зелени,
цветя добри навсякъде се пукат
и залезите пурпурночервени
прекрасно над страната дивна рукват.

Ела, о, мило, хубаво момиче,
хвани се ти за дрехата ми бяла,
в света най-бързо аз от всички тичам
да идем в страната засияла!“

Аз бях готова мигом да се метна
и с вятъра да литнем над морета,
пред мен желаех в този миг да светне
нечуваната приказна планета.

Но моята звезда над мен блестеше
и гледаше ме, звезден дъх прибрала,
морето свийта песен спряло беше
и музиката нощна беше спряла.

И яворът ръцете си протегна
съвсем като човек и мен загледа,
на рамото ми тишина натегна,
зарадвана от своята победа.

Луната изпитателно надвисна,
загледа ме, дъха си бял стаила,
и Вятър не посмя да свисне,
о, всяка нота беше се прикрила!

„От моята родина не познавам
по-хубава, по-пъстра, по-богата,
тя може да не е така голяма,
но тука най-щастливи са децата!

Какво, че тука няма портокали,
какво, че няма дъхави лимони,
нима децата там далеч са яли
и ябълки — по-сладки от бонбони?!

Нима и грозде с шепи те са брали
и дюли на полици са редили?
В училище нима са те четяли,
изпълнени със радост и със сили…“

И цялата природа заговори
и вятърът отнякъде повея,
но мигом тъмнината се разтвори,
вълшебникът загуби се във нея.

След миг аз пак по спящата алея
заета пак от размислите свои
разхождах се, а Вечер като фея
прегръщаше ме в своите покои.

РАЗКАЗИ

СПАСИТЕЛ

Търкулна се слънцето, алено и горящо като огнено гюле, и описа червена дъга по свода. Стъмваше се. Морна хлад повяваше от долнините на планината. Аз вървях сред боровета, които забиваха островърхи корони в небесния купол. Достраша ме. В ръката ми тежеше кошница с малини. До мене крачеше верния Дунав. И двамата бяхме уморени. Цял ден тичахме из зелените горски поляни, радвахме се на цветя и птици…

Гората започна да оредява. За миг спрях и се огледах да не съм сбъркала посоката. Но тъкмо мислех да продължа, нещо странно привлече вниманието ми. Нечие лъскаво, люспесто тяло пълзеше пред мен. Две ситни, зловещи очи ме пробождаха с блясъка си. Змия! — светкавично премина през ума ми. Изпищях. Зад мен и встрани шумяха гъстите шубраци, сред които се виеше пътечката. А беше се стъмнило съвсем. Не можех да се върна назад. Отпред като преграда се виеше изпънатото змийско тяло. Заплаках от ужас. До мен сърцераздирателно лаеше Дунав. Той също беше ужасен. Змията плъзна към мен. В този съдбоносен за мен миг аз видях как Дунав, разбрал страшната опасност, се хвърли срещу лъскавото тяло. Чух как змията зловещо съска. В следващия миг аз тичах. Изненадана от нападението на Дунав, змията сигурно не бе усетила как прескочих огъващото й се тяло. Силите ми спират. Задъхвам се. Завива ми се свят. Пред мен се завъртяха борове, ели и небе. Чувствувах как краката ми се подкосяват и… паднах, изтощена от ужаса и тичането. Когато ужасът и умората постепенно изчезнаха, аз сякаш се събудих от някакъв кошмарен сън. „Дунав!“ — бе първата ми дума. Но кучето не се обаждаше. Къде ли беше? Усетих как нещо сякаш полазва по гърба ми. Студ на талази ме накара да потреперя. И изведнъж запъхтян, с изплезен език, от гората дотича Дунав. „Дунав, кучето ми“ — извиках. Бях истински щастлива, че страшното е минало. Но защо ли той не лаеше? Вторачил неподвижно в мен черните си изразителни очи, Дунав сякаш трепереше. Олюля се. Лизна кротко и нежно ръката ми и като че заспа. И аз забелязах голяма подутина на крака му. Нещо ме

блъсна. „Змията!!!“ Горещите ми сълзи намокрят муцунката на верния другар. Той е мъртъв…

02.04.1975 г.

СЛУЧКА НА УЛИЦАТА

На Таня Генова

Вървя по улицата и си подсвиркам. В ръцете ми се поклаща буркан с вода. Весело ми е. В аквариума ми ще има още една рибка. Тя е, може би, най-хубавата. Заглеждам се усмихната в червените й блестящи хриле. Край мен минават хора. Някои от тях поглеждат в буркана и се усмихват. Но други дори не го забелязват. Те са забързани за някъде. Но нищо! Аз не им се сърдя…

Отнови си представих големия аквариум с много и различни риби. Неволно ми се поиска да погаля червената хубавица, да целуна подвижните й като ветрила хриле.

Но изведнъж пред мен изскочи кученце — малко, пухкаво, с червени като пламъчета очички. То побягна към русо момиче. Не можах да устоя на силното си желание да го погледам отблизо, да му се порадвам. Затичах към него.

Звън от счупено стъкло. Водата плъзва към нозете ми и ги близва. Рибката се мята и подскача, блъска красивото си тяло в студения цимент. Навеждам се безмълвна и я поемам в ръцете си. След миг тя лежи неподвижна в дланта ми. Хрилете й са спрели лудия си танц. Безбройните люспици по тялото й са погълнали блясъка си.

Вървях по улицата. Сълзи се търкаляха по бузите ми. Край мен минаваха хора. Те не ме забелязваха, забързани за някъде. Никой не виждаше сълзите ми. Никой не ми съчувстваше. Стана ми още по-тъжно. Точно когато завивах зад ъгъла, пред мен изникна едно съвсем малко момиченце, което държеше една също така малка кукла. То видя зачервените ми очи, доближи се до мен и прошепна:

— Защо плачеш, какичко? Да не си се загубила от мама? Тъжно ти е, че нямаш кукла? — И след като помълча малко, момиченцето докосна детската си длан до моята, повдигна се на пръсти и ми каза съвсем тихо:

— Ако искаш, аз ще ти дам моята! Вземи я, какичко!!!

Едва тогава като че се събудих от сън и погледнах към момиченнцето. То бе вперило погледа си в моето лице и сякаш се готвеше да заплаче заедно с мен. В този миг светлите му очи ми заприличаха на две сини малки аквариумчета със зелени водорасли и златни рибки. И още незасъхнали сълзите ми, аз се усмихнах:

— В очите ти плуват рибки!

Детето не ме разбра, но като видя, че се усмихвам, също се засмя. Хвана ме за ръка и ме задърпа:

— Ела, какичко, ща ти покажа моето балонче. На него има нарисувано мече. И кофичката ще ти покажа! Ще ти дам и мидички…

Заподскачах до малкото момиченце. Далече в съзнанието ми остана голямата улица, хората и мъртвата рибка. Сега аз вървях, усмихвах се на хората и денят ми се струваше голям и топъл като очите на детето.

13.05.1975 г.

ИСТОРИЯ С КУЧЕ

Това се случи отдавна. Още когато в дома ни живееше прекрасното куче Хирш. Слънцето печеше, а ние с верния ми другар вървяхме по пътя към плажа. Хирш подскачаше пред мен, въртеше радостно опашка, лаеше по всяка котка. Хората се спираха, оглеждаха го усмихнати. Малки дечица дърпаха майките си за полите и сочеха към него. Дори някои се оптиваха да му дадат от кифлите си, но моят възпитаник мигом вдигаше глава и гордо минаваше пред тях, без дори да ги погледне. Не след дълго прад нас вече се разстилаше топлият пясък и шумеше с вълните си морето. Гледката беше чудна… Наоколо нямаше много хора. Само няколко весели компании шумяха. Скоро ние с Хирш тичахме вече по брега. Той лаеше неудържимо. Вълните се плискаха в краката ни, изтриваха стъпките ни, а ние тичахме и тичахме. Уморихме се. Приседнахме на топлия пясък. Пред нас се простираше морето. Вълните непрестанно градяха върху гребените си замъци от бяла пяна, а после сякаш невидима ръка разваляше всичко. Задаваха се по-големи вълни. Тяхната пяна пък приличаше на буйно развята грива на бяло конче. В далечината небето се допираше до водната шир и сливаше синината си с водата. Само слънцето беше увиснало над над нея като златен грозд. Всичко това беше необяснимо красиво. И загледана в далечината, аз съвсем не забелязах, че Хирш не е до мен. Сепнах се. Огледах наоколо. Кучето го нямаше. Изведнъж страшна мисъл хвърли сянка в мен. Разтреперана от ужас, аз затичах по брега. Наоколо нямаше хора, защото слънцето клонеше на запад. „Хирш? Хирш!“ — виках аз. Сълзи ме задавиха. Задъхвах се. Устата ми пресъхна. Морето край мен бе внезапно потъмняло. Но аз не го виждах. Тичах по брега. Виках по име. Но… нищо… Плисна дъжд. Студени тръпки ме полазиха. Дрехите ми бяха останали назад. А духна и вятър. Жива душа нямаше наоколо! Само вълните плачеха. Стори ми се, че чух отнякъде познат лай. Хукнах нататък с последни сили. Дишах с отворена уста. Вятърът я пълнеше с пясък. Задавих се. Очите ми също се напълниха. И изведнъж пред мен изникнаха две момчета. Те стояха с гръб към мен и не можеха да ме видят. В ушите ми звънна

познатият глас на Хирш. Ясно беше, че е в ръцете на момчетата. Той лаеше сърцераздирателно. Видях как хапеше и дращеше мъчителите си по лицата и ръцете. А те не го пускаха. В този момент той ме видя. Залая още по-силно, сякаш ме молеше за помощ. Но аз бях безсилна пред двете момчета. Не знаех какво да правя. Сърцето ми биеше усилено. Не ми стигаше въздухът. Дъждът не спираше. И в този миг, без да мисля за нищо друго освен за кучето си, аз изскочих пред момчетата. Какво съм казала, не помня. Хвърлих се да спася Хирш от ръцете на нахалниците. За миг те бяха объркани и при един по-силен напън Хирш се изплъзна и скочи. Една секунда те и аз стояхме като вкаменени. Не смеех да мръдна. Знаех, че те сигурно ще си отмъстят. Когато един от двамата се опомни от първото вцепенение, се приближи до мен, изгледа ме, готов да ме удари. Като видя това, кучето се хвърли към него и го задърпа за крачола, като лаеше страшно. Захапа го за крака. Текна кръв. Другият, изглежда, се уплаши. Той хукна назад. Първият го последва. Хирш затича след тях. Повече нищо не видях. След няколко минути кучето беше в прегръдките ми. Сълзи се стичаха по лицето ми. Настръхнала, измокрена до кости, уморена до припадък, аз бях по-щастлива от всякога!

28.02.1975 г.

БОЛНИЯТ ЛЕБЕД

Елица стоеше край водите на синьото езеро и слънцето пълнеше с блясък русите й коси. Като я видяха, няколко изящни бели лебеда заплуваха към нея. Познаваха я. Всяка сутрин тя донасяше хубави кифли, натрошваше ги и ги изсипваше във водата. Тогава чудните птици заплувваха нататък, протягаха гордо гъвкави шии и поглъщаха трохите. След това я поглеждаха с благодарност, а очите им светеха и от черни ставаха съвсем светли — почти прозрачни. Лебедите свикнаха дотолкова с момичето, че се доближаваха съвсем до брега и му позволяваха да ги милва и да им говори нежно. А някоя сутрин, когато то не отидеше, защото имаше по-трудни уроци, те ставаха тъжни, протягаха шии, изваяни сякаш от бял мрамор, и като че се ослушваха. Тогава цялото езеро изглеждаше тъжно… Сега Елица стоеше край сините води и шепнеше нещо на белокрилите си приятели. А те поклащаха прекрасни глави, сякаш кимаха в съгласие. Само един лебед стоеше настрана, обърнат с гръб. О, колко по-различен беше той от другите. Крилата му бяха уморено отпуснати. По шията му личеше нещо като засъхнала кръв, която водата още не бе измила. Главата му бе кротко сведена. Целият той приличаше на една прекрасна умираща лилия. Елица едва сега го забеляза. Тя се учуди. За първи път го виждаше. Повика го. Но той стоеше като вкаменен. Слънцето блестеше в очите на момичето и ги наливаше със сълзи. То викаше нежно птицата. Отдавна беше се съмнало. Елица грабна чантата си и хукна към училище. Целия ден беше разсеяна. Дланите й трепереха и едва държеше писалката. Очите й блуждаеха. Непрекъснато виждаше оня тъжен непознат лебед. „Какво ли му е? Сигурно е болен“ — мислеше си момичето и съвсем не чуваше разказа на учителката. Когато би звънецът и учениците наизскачаха от стаите, тръгвайки към къщи, Елица затича към езерото. Лебедите бяха отплували навътре, само непознатият седеше на брега. Момичето се загледа в него. То беше ужасено. Вместо очи птицата имаше само две бели ципи. „Значи той е сляп!“ И Елица се приближи до него, протегна ръка да го погали. Лебедът потрепера, но не отплува. „Горката птица!“

— прошепна тихо и от очите й потекоха сълзи. А белокрилият отвори човката си, като да въздъхне, и доверчиво сложи глава върху момичешката длан.

Заредиха се неспокойни дни. Лебедът отслабваше. Той стоеше дълго време неподвижен, със сведена глава, като че искаше да се огледа. Човката му бе отворена. Дишаше тежко. А когато другите заедно с шум отплуваха навътре, той оставаше на брега и дълго слепите му очи бяха отправени нататък, като че всичко виждаха. Не го обичаха здравите лебеди. Те чувствуваха безпомощността му и се забавляваха с нея, макар че това бе много жестоко. Протягаха дългите си бели шии и отскубваха с човки пера от крилете му, кълвяха го по главата. Горкият лебед! Той съвсем отслабна. Цяло щастие за него беше, когато съезерниците му не му обръщаха внимание. Тогава болната птица се вслушваше във всеки шум, долетял от брега. Чакаше своята приятелка.

Беше краят на учебната година — най-трудните дни за учениците. Елица учеше много. Тя решаваше трудни задачи, пишеше сама преразкази и съчинения, готвеше се за класните. Често оставаше късно до среднощ да учи. Но не забрави своя белокрил приятел. Всяка свободна минута мислеше за него. Идеше й да тича до езерото, да му каже нещо весело, да го погали. Всяка сутрин носеше на лебедите кифли. Но най-много се спираше на болния. Птиците виждаха това и се сърдеха. И щом Елица го целунеше по главата и се затичваше към училище, те се строяваха край него и го кълвяха. Свърши учебната година. Елица за последен път забърза към училище да си вземе свидетелството. Трудът й бе възнаграден. Минаваше с пълен отличен. Усмихнато, щастливо, момичето затича към езерото, да се похвали на своя приятел, да сподели радостта си с него. Сърцето му туптеше. Сега всяка сутрин ще вижда лебедите, ще им се радва. Ще намери лекарства за болния, ще го излекува. Елица тичаше и тгичаше. Вече се виждаха сините блестящи води на езерото. На брега тя се закова. Разперил бели криле, там лежеше лебедът. Той беше излязъл на сушата и главата му бе уморено отпусната на земята. Защо не мръдна? Защо не посрещна приятелката си? Елица клекна няма и учудена. В очите й пробяга ужас. Птицата не дишаше. По мъртвата й човка личеше засъхнала кръв.

Задуха вятър. Едри капки дъжд запотъваха в езерото, като оставяха кръгове-следи. Водата посивя. Лебедите бяха отплували

нанякъде. Само Елица и мъртвата птица стояха на брега. Дъждът мокреше гърба и раменете на момичето, а то нямаше сили да си тръгне. В полата му белееше главата на лебеда. Една мокра буболечка се изкачи, скри се под крилото му, учудена откъде се взе тази бяла пухкава грамада.

Мина лятото. И сега Елица всяка сутрин ходи край езерото и храни лебедите. Но преди да затича към училище, спора до една купчина пръст, коленичи, прошепва нещо нежно. Там тя погреба своя белокрил приятел. Посади едно чудно бяло цвете, което всяко лято свежда нежна главица съвсем като лебед.

21.08.1975 г.

СВИНСКИ РАЗКАЗ

Всички презират свинята заради нейната нечистоплътност. Всички се отвращават от едрото й, тлъсто тяло, изцапано с кал. А съвсем скоро аз се убедих, че природата и на нея е дала способността да обича силно. Защо не само красивата кобила и пухкавата котка могат да бъдат нежни майки, а и свинята, това грубовато на пръв поглед животно.

Седяхме на тревата с моята приятелка и се любувахме на красотата. Наоколо всичко бе свежо и зелено. Слънцето решеше златните си коси и сякаш цялото небе ни се усмихваше. Когато се надишахме на свежия въздух, ние скочихме и са затичахме към края на голямата поляна. Там бяха построени дървени бараки за свинете на дядо Павел. Скоро най-голямата от тях се бе опрасила. Каква радост бе това за нас! Всеки ден идвахме тук, макар и далеч от селото, и се радвахме на малките прасенца. Този ден майката грухтеше неспокойно. Рожбите й скачаха около нея, играеха. Ние решихме, че животното е гладно. Забъркахме трици колкото можахме и ги изсипахме в копанята. Отворихме вратичката на бараката, за да излезе свинята. А тя наистина беше гладна. Преди да изскочи навън към храната, погледна нежно рожбите си и съвсем внимателно, за да не стъпче някое, излезе. Затворихме вратичката след нея. След малко с инетерес наблюдавахме как смешно яде и се заливахме от смях. Но в миг смехът ни пресекна. Свинята бе вдигнала глава към бараката, дочула квиченето на рожбите си. А ние бяхме затворили вратата. Животното се ужаси, като се почувства отделено от децата си. Случи се нещо, което силно ме развълнува. Свинята се хвърли към ниската врата. Тежкото й тяло увисна над нея. Пироните забиха жестоко върховете си в корема й. Тя заквича пронизително. Кръв рукна. Уплашихме се. Завикахме за помощ. Страшно бе да гледаме каква болка изпитва живо същество. Но вратичката не издържа на тежкото тяло. Няколко от дъските се счупиха и свинята тупна тежко оттакък. След няколко минути свинята лежеше спокойно сред рожбите и като че нищо не бе се случило. Но всеки би забелязал как цялото й тяло

трепереше. От разпраната кожа на корема й бе изтекла много кръв. Майката примижаваше, като че е много уморена. Главата и цялото й тяло натежаваха все повече и тя дишаше все по-мъчително. А прасенцата бяха прекъснали своята игра и сякаш се чудеха защо ли майка им като че заспива дълбоко и непробудно…

ВИНА

Те гледаха как слънцето се превръщаше в парче от керемида и повлякло червени облаци като опашките на момчешки хвърчила, се готви да изчезне в долината.

— Хайде, Хари, тръгваме ли?

— Слушай, Румене, колко пъти ще ти казвам да го махнеш това глупаво „Хари“.

— Бе кво ти става днеска! Що си ядосан? Е-е, обаче голям бог си. Аз два гълъба не мога да свия от бабето, а гледай го него. За колко ги продаде?

— За 5 — смънка Милен.

— А-а, наистина нещо става с тебе. Кефнал си, като че ли са ти върнали годежния пръстен.

— Бе оня, сивия, нали го знаеш, дето има две черни пера на дясното крило?

— Е?

— Два дни го чакам вече и не се връща. Ако до утре не се върне, ще ида при оня хлапак да видя какво става. И ако му има нещо на гълъба, такъв бой ще му тегля. Две педи от земята — ама и той гълъби хукнал да развъжда.

— Хайде сега и ти пък! Един гълъб — голяма работа. Ти нали си взе паричките за него. Пък ако се върне, пак ще го продадем. Пак на някой глупчо, дето мисли, че чужди гълъби тъй се задържат!

— Знаеш ли, Румене, някак ми е грозно. Решил съм вече да не ги продавам.

— Ех, братле, бог ти много дал акъл, ма ти и взел доста. А защо пък сега ти хрумна това?

— Ми не мога, бе. Гледам човека в очите и го лъжа.

— Не си обигран ти. О-о, аз ако можех като тебе… Хайде сега, тук ли ще стоим? Няма ли да тръгваме?!

Двамата забързаха към Лунапарка. Нещо ги влечеше нататък. Целият шум, неоновите светлини сякаш ги наелектрезираха.

Лудият джаз и дългокосите момичета.

— Хайде, Милене, купувай жетони. Да е жив и здрав твоят гълъб. Ех, че ще се повозим!

Когато момчетата си тръгнаха, беше вече се стъмнило.

— Ела бе, брат, ела, само ще се отбием, само да погледна. Няма да го викаме момчето.

Потънаха в двора на къщата. Ниско момче на около 10 години седеше на пейката и плачеше.

— Излетя бе, бате. Излетя на. Ей там — над акациите. А как му се радвах!!! Най-хубавият ми беше!!!

Румен смигна на Милен ухилено и каза:

— Добре бе, мой човек — излетял! Ми ти мъж ли си, или лукова глава. Я се дръж по мъжки!

Милен гледаше няма. Сега съзнаваше какво е направил. Вината легна на гърба му. Първо се опита да я отърси и да се засмее като Румен, но не успя. Опита се да каже нещо, но пак не успя. Знаеше какво е да загубиш гълъб. Чувствуваше как целият изгаря от вина. Тя му пареше чак до върха на миглите, изгаряше го първия му грях.

Тръгнаха. Румен нещо говореше. Навярно му се присмиваше.

НА РУМЯНА
ИМПРЕСИЯ

Когато пиша вечер стихове, над моите коси прелитат бели гларуси. Аз чувствувам как ме викат с криле, треперещи от болка и обида, че може би съвсем съм ги забравила. И светлите им слънчеви очи като малки кристалчета бяла морска сол потъмняват, препълнени с тъга. Те литват към морето да дирят своето синьо морско щастие.

Когато вечер пиша стихове, китарата ме гледа — жадна за топлия бяг на пръстите по опънатите струни. Тя иска пак да бъде в ръцете ми. Тя помни как момчета и момичета, запалени с червено електричество, я гледаха и бяха на върха на своето младо щастие. Тогава я опиха с топлината си. Ала сега е жадна. Струните, изопнати от нетърпение, охладнели, недокоснати, издават някаква присъда.

Когато вечер пиша стихове, аз чувам как два вятъра — два силни морски ястреба, се сбиват кой да бутне с гърди вратата ми. Но те ме съзират притихнала и няма над своята червена тетрадка. Ревност ги обхваща. И духват из листата й. Тя пърха като малка, до смърт уплашена птица. Но скоро те и двамата ме оставят. И плахо през комина си отиват, отнасяйки дъха си разтреперан. Литват между хората да гонят друго щастие.

Почакайте ме, гларуси. Та аз не съм забравила крилата ви, очите ви и тези сини приказки, с които ме омайвате. Да, вие преди малко тук ме викахте, а тръгнахте сами и аз не споделих солените ви крясъци, но вие тука останахте. И вашето присъствие напира от стиховете ми. О, тази вечер — цялата, аз бях с вас.

И вие, мои ветрове, ревнивци мили. Та как дори за миг помислихте, че не ви обичам. Да — цяла вечер бяхте с мен и гушехте ръцете си в гнездото на косите ми. Ах, как сте умърлушени. Мои мили, смешни! Е, хайде, усмихнете се! Аз идвам с вас — возете ме в своите въздушни царства. Издувайте роклята ми! О, нека тя заприлича на разтворен мак!

Почакайте — китарата!

Засмиват ми се струните. Но — виж! Та те са тъй различни от тези в стиховете ми. Не, може би са същите — смеха си струнен сипнали.

И моето червено щастие превръща се в парещ въглен — малък, истински и светъл — като едно стихотворение.

1976 г.

ДЕТСТВОТО-ЛЯТО
ИМПРЕСИЯ

Преплетоха се дните ми в гора. Заплете ги щастието като пъстър конец, разлюля ги.

Пак съм с моето лято. Аз помня как целувах раменете му, солено от море и вятър, и го изпращах тъжна и няма. Помня как го изпиха облаци и го отнесоха. Но сега е тук.

Ръцете му ме парят като сол. Косата му пляска върху гърба ми като уплашен гларус и всеки неин косъм е сякаш златна струна от китара.

То ме дръпна нанякъде. Къде? И изведнъж разтварям широко зеници. Та това е детството, моето детство. Моето мило момиче, което доскоро притежавах изцяло. Как чудно се е преляло в образа на лятото. И аз хуквам след него. Роклята плющи върху бедрата ми. Ветрове нахлуват в очите ми и ги близват със солена хлад.

Накъде?

Да играем. Този присмехулник вятърът още не е издухал тебеширените очертания на нашата куцанка. Ето — мацата като малка скоклива птичка подскача в нозете ми. Някой мушва в ръцете ми кукла и пръстите няма да се уморят да решат изкуствените коси. Но за миг затварям очи…

Къде е лятото? Къде е моето детство? И каква е тази кукла в ръцете ми? Та преди малко аз играх с нея. Скачах боса по асфалта и ми пареше горещината му. Ха-ха-ха!

Изведнъж ме грабва друго лято. То ме отнася към Лунапарка. Аз ще отида, за да отнеса светлината му в очите си и спомена за смях, колички, китари и момчета. Ще се върна късно вечерта и дълго топъл прах от усмивки и песни ще лепне в косите ми. Но внезапно пред мен изскача онази същата пъстропола палавница, с която играх. Тя се смее и шепне на ухото ми как е намерила морска мида.

С кого да ида?

С нея ли — да тичам по брега и вълните като мокри кученца да се гушат в нозете ми. Дали пък с това ново лято, което се появи за мен

сега?! То шушне в ушите ми тайни и аз чувствувам как китарата заиграва в ръцете ми.

То винаги ме докосва леко, когато щастливи влюбени двойки минават край нас и нещо си шепнат. И обеща ми този Лунапарк да бъде мой.

С кого да ида? На кого да споделя своите малки тайни? На моята малка приятелка или на тази, която ме гледа в очите и има нещо странно и омайващо?

С кого да ида?…

МОЯТ ПРОЗОРЕЦ
ИМПРЕСИЯ

Всеки летен ден беше светла капка, оттичаща се от прозореца ми. Всяка имаше свой собствен цвят. Сутрин отварях очи, от които като топла невидима пара лъха сънят. Тогава се раждаше една от тях. Чувах как чука леко по прозореца като малко цветно сърчице на птичка и започва своя къс вълшебен път. Моят крехък прозорец се превърна в прозрачна длан с много цветни линии, по които вятърът се опитваше да гадае. Той беше мой чуден дневник. О, как мило неговите дантелени корици — пердетата — се мъчеха да го запазят в тайна — светла и малка — като живота на Лятото. Но не успяха. Моят хубав цветен прозорец се превърна в топъл празник за много сини гларуси. Те също като нас, хората, повярваха в рая. И всеки от тях мечтаеше как, падне ли мъртъв в своето солено синьо гнездо — морето, неговият парещ дъх ще се отдели и като лека въздушна камбанка ще кацне на моя цветен прозорец.

Русокоси облаци решеха меките си гъсти коси и искаха да му харесат. Вечер, загледана в него, аз чувствувах как сенките на цветовете му попиват в очите ми. Оттогава най-пъстрите очи са моите.

Но веднъж дойде дъждът. Той страдаше, че капките му са просто безцветна вода. Блъсна с яд гърдите си в прозореца. Неговите капки бяха много, като сиви милионни воини. Затъркаляха се смъртно ранени цветните капки по моя прозорец. Сляха се в малка тъмна струйка, която подскочи като морско конче и изчезна от очите ми. Дъждът избяга някъде, влачейки след себе си вината, а моят хубав прозорец се превърна в бяла болна женска длан.

Пердетата изтъняха, помътняха като сива паяжина. Аз много плаках. По бузите ми се търкаляха сълзи и всяка от тях е малка солена умираща планета…

Дъждът дойде пак. От срам не погледна към моя прозорец. Той беше нещастен. Спъваше се в бордюрите, блъскаше се в дърветата, стенеше и накрая спря тихо някъде там по дантелените корици на моя прозорец дневник. Спря на колене. Той целият трепереше.

Сега усещам, че очите ми горят, запазили пъстрите сенки на капките на моя хубав прозорец. Най-хубавият ми подарък. Най-хубавият ден от зимата. Дъждът изпива цветовете ми. И чудно — той не рукна пъстър над косите ми…

НА РУМЕН
ИМПРЕСИЯ

Слънцето залезе — голямо и червено като презряла смокиня. Тъжно ми е. Някой почуква на прозореца. Поглеждам. Един лунен лъч трепери, трепери и ми шепне нещо развълнуван. Протягам към него ръце и той ме близва с неонов език, кротко и доверчиво като коте. Едно мило листенце се отронва, допира челце до стъклото и изчезва надолу, бяло и светло като лунно петънце. „Ела, ела!“ — шепнат ми високите улични лампи. Отнякъде долита вятър — смел и силен като морски ястреб, и бутва с гърди вратата на дома ми. Излизам. О, колко е светло! Затичвам по топъл асфалтен килим. Стотинките изскачат от джоба ми и се разпиляват със звън, като блестящи камъчета. Засмиват се лампите! Засмива се и младежкия дом, та чак очите му се наливат със светли сълзи от смях. Засмиват се блоковете и стъклата на прозорците им треперят, треперят, сякаш ей сега ще се отронят и ще се разпръснат долу като прозрачни бучки захар. От ъгъла изскача червена лека кола. Тя удря спирачки на метър от мене. Чичкото е готов да ми се скара, но аз го гледам и виновно се усмихвам. Усмихва се и той, смига ми и колата като червена лястовица продължава надолу. Сливам се с хората. Червената ми рокля се губи сред хилядоцветната тълпа. Шумно е. Мъже и жени със спокойни очи, изморени ръци и топли коси се разминават, усмихват се, говорят нещо. Щастливи са. Лятната вечер ги обгръща със светли ветрове. Откраднва им мисълта за тревогите през работния ден, изпива синята сянка на умората им. Момчета и момичета се връщат от светлия Лунапарк, отнасят в очите си красотата му. Отнякъде изскача куче — голямо, гордо. Не поглежда никого.

Как ми се иска в този миг да видя морето. Забързвам нататък…

Морето тази нощ ми заприличва на огромна вълшебна чиния, в която се разлива синьо вино. Заставам на брега. Една топла вълна като мокро кученце се мушва между нозете ми. Пясъкът ме дърпа във водата. О, как желая да се изкъпя. Сякаш разбрала моето желание, роклята ми затрепервa, запляскva по бедрата ми, сякаш ме моли да не я намокря. Но това ми е невъзможно. Аз затварям очи и се хвърлям във

водата. О, колко е топло! Вълните възсядат раменете ми, гушат се в косите ми. Аз пляскам с ръце и крака, в отворената ми уста нагорчава приятно солта… Когато излизам на брега, от косите, лицето, ръцете и роклята ми се стича водата. Ами сега? Как ще се върна в къщи? Как не си помислих за това по-рано? Става ми студено. А пясъците се смеят, смеят се вълните, смее се цялото море. Не усещам как и аз се засмивам през сълзи. „Ще спиш тук при нас“ — казват пясъците и ми правят чудесно пясъчно легло. „Не мога, пясъци!“ — прошепвам тихо. Загребвам с шепи, допирам влажни от солта устни. Вятърът го грабва и го пръсва. „Довиждане, море!“ — извиквам и гласът ми потъва в развълнуваните води, а мократа ми рокля отново затреперва, но този път за поздрав. „Довиждане, довиждане“ — пробълбуква морето

ЛИСТАТА-СЪНИЩА!

До сънените тротоари лежат потоци от листа — жълти, бели, черни, премръзнали от тишина. Докосва ги и вятър, с есен есента и те се свиват като болни женски длани. Една студена струя въздух ги пръска из премръзналата улица. Те се търкат о асфалта, блъскат се едно о друго и накрая млъкват като мъртви птици.

Цяла нощ кресливи ветрове ги мятат в грубите си длани, зариват ги в мокри гробове и давят ги в студени локви. Звездите пък през бели очила го гледат и сълзите си не скриват.

Те шарят ги с точки и петна, а после си играят с тях на карти и ветрените — своите въздушия, рисуват върху жълтата им плът. Земята тръпне ужасена, когато пак се съберат и стенат — бездомни, слепи и ранени. Така минават много дни. Умират жълтите листа — красиви като лятото червено, и в прах превръщат се — студен и лепкав.

Как силно те приличат на нощите ми есенни, на сънищата страшни, горчиви и солени — премятани и блъскани от разум полусънен и до сутринта умиращи.

03.11.1975 г.

ДВЕТЕ ЦАРСТВА

Там далеч — зад хиляди живи и мъртви води, когато слънцето плете своята златна кошница — живееше гора. Млада беше тя — млада и хубава. И дърветата й бяха млади. Само един стар бор стърчеше настрани и многото му очи — шишарките — стрелкаха сърдито тези, които вечер допираха стеблата си, шушнеха си нещо и не му позволяваха да спи. Друг път, когато младите ставаха твърде дръзки, бедният старик се чудеше накъде да се обърне, за да не гледа, но те — дърветата — нямат гръб като нас хората и накъдето и да се обърнеше, той чуваше тихите им думи, чувстваше нежният досег на смолистия им ствол.

В тази гора живееха Той и Тя. Ех, че щастливо живееха! Тя беше малко по-ниска от него и когато вечер паднеше мрак, а луната не бързаше да изплува, той се навеждаше над нея. Другите дървета нищо не виждаха — беше тъмно, — но чуваха как пука младата му снага и неведнъж от нея падаше откършено клонче.

Денем те цели часове се съзерцаваха и нали бяха близо, той протягаше зелена вейка към нея, но тя се дръпваше засрамено, че и двамата бяха млади, млади… Слънцето им беше обещало да ги венчае, когато падне първия сняг, а зимата беше така далече.

Обичаха ги другите дървета, е, и малко им завиждаха. „Искам да ме обичаш както той нея“ — нерядко казваше някоя малка хубавица, чувайки вечер своя любим да въздиша, потопен в размисли. „Ах, виж тя как го гледа! Колко го обича! А ти обичаш ли ме така?“ — прошепваше друг и вперваше изпитателен поглед в своята любима. Тя трепваше и двамата задърпваха корените си, разклоняваха ги, мъчеха се да ги докоснат, защото под земята никой нищо не вижда. Но друго беше в долното царство — царството на корените. Тук няма слънце и златни мостове, няма светлина. Няма любопитни погледи на съседи, защото пръстта не е прозрачна като въздуха. Тя е влажна и тъмна, пълна с животворен сок, вода, топлина и истина. И в това царство живееха Неговият и Нейният корен — в царството на истината.

„Ах! Колко си груб и брадясъл! Пиеш сок от моята пръст! Чуваш ли? Махни се!“

„Не ме докосвай! Грозна си като коса на вещица!“ — отвърщаше на обидата Неговият корен.

Те трепереха, а пръстта се ронеше. Тя ставаше рехава като пясък.

Но какво се случи тогава в горното царство? От някъде пристигнаха Бурята и Нощта.

„Е-е-е! Горице-е-е!“ — ревнаха те, а ехото уплашено заповтаря неистовия им смях.

Дърветата изтръпнаха и станаха още по-зелени.

„Сега ще се преборим! Чу-у-вате ли-и?“ — викаха двете и запретваха черни лъкави! Стана страшно. Студени ветрове блъскаха земята. Заогъваха се дърветата, запукаха смолистите им тела. Но млади, силни бяха корените им. Дълбоко почиваха те в топлата почва. Запрегръщаха се Той и Тя, защото сега никой не ги гледаше, всеки мислеше за страшното. Единствен самотен беше старият бор. О, как геройски се мъчеше той да устои на вятъра, макар че снагата му — костелива и суха, отдавна бе загубила младежката си сила. А в царството на истината Нейният и Неговият корени не знаеха нищо за Бурята и Нощта. Те отдавна бяха престанали да се интересуват от своите надземни части…

„Грозна и глупава…“

„Крадец! Ти дишаш моя въздух, пиеш моята влага!“ Те съскаха и се задъхваха, а пръстта скриптеше между тях, ронеше се.

„Дръж се здраво за мене! Не гледай!“ — шепнеше Той.

„Страх ме е! Сякаш това е последната ни нощ!“ — отвръщаше Тя.

„Но ние сме млади. Ние трябва да живеем!“

„Не чувствам корена си! Защо пръстта под нас се рони? Аз падам! Помощ!“

Той протегна зелени клони към нея. Ех, как напрягаше мъжките си сили да я задържи, но усети, че земята под него се рони, той се разлюля и двамата, млади и хубави, паднаха върху тревата.

„А-а-а-а!“ — извика Нощта. Тя бе победена! Повлече черна опашка на запад! Дълго се кикоти Бурята, пияна от своята победа, събра ветровете си и омаломощените си светкавици и се повлече към небето да отпирува победата. Слънцето отново изплете своята светла

кошница. Страшното беше отминало. Дърветата отвориха очи шишарки, заоглеждаха се уплашени, трепереща.

И чудо — върху цветната поляна лежаха мъртви Тя и Той, а до изтръгнатите им корени зееха като кладенци две черни дупки. А някъде към края на гората уморен, задъхан, с измачкани иглички, стоеше старият бор и шишарките му очи сякаш бяха пораснали за една нощ. А може би той ги бе разширил от ужас. Мълчаха дърветата, мигаха с ресници — борови иглички: „Той беше стар и самотен, а оцеля. А те — какво се случи с тях, — те бяха млади, обичаха се“ — мислеха си те.

„Ех, деца мои!“ — прошепна старецът и по сбръчкания му ствол се затъркаляха една след друга мътни капки.

„Млади бяха! Млади и хубави! Но в корените, в корените е истината, там долу, откъдето тръгваме ние нагоре — към свотлото!“ Затрепераха дърветата — и как се мъчеха да докоснат под земята корените си!

А земята — търпелива и благородна, — може би всичко би изтърпяла, отново би дала живот на двата корена, но там, долу, е царството на топлината, радостта и истината…

НЕБЕСНА ПРИКАЗКА

Високо, високо в далечното синьо небе на само се носят топли бели облаци, не само проблясват вечер тихи замислени звезди. О, там съвсем не е тихо, както изглежда от земята. Сред сини небесни пътечки се издигат два чудни палата. Единият е златен и топъл, с хиляди светли прозорци. Но те съвсем не приличат на тези, които ние виждаме всеки ден по земята. Направени са сякаш от прозрачно злато и в зависимост от коя страна ги гледаш, добиват от сламеножълт до мекокафеникъв оттенък. Те придават нещо приказно на палата. Това е домът на Слънцето. А другият е хладен, черен и няма нито един прозорец, но също е необикновено красив. Сякаш някаква черна коприна се е надиплила в странни форми и чака да се приближиш, за да те прегърне в хладните си покои. Това е домът на Нощта. Тук, сред нас, се говори, че Слънцето и Нощта били скарани. О, нищо подобно! В небесното царство всички живеят в мир и обич. На небето живеят и едни странни същества, приличащи на хората. Но са много по-красиви от тях. Наричат се амейли. Те са необикновено красиви девойки с прекрасни, сини като небето очи и черни като нощта коси. Всяка крие в сърцето си по едно от хилядите небесни вълшебства.

Ето какво се случило преди хиляди години. И тогава както сега на небето живеели чудни амейли. Най-малката от тях била най-красива. Вълшебството, което криела в сърцето си, било любовта. Тя можела да обича необикновено силно — повече от всички свои сестри. Трябва да знаем, че амейлите нямат право да се показват денем на небето. И затова още щом слънцето открехнело вратите на палата си, те бързали да се приберат по домовете си, направени от облаци. А малката амейла мечтаела да види земята денем. Тя често възсядала вечер някое малко бяло облаче и се понасяла над смълчания град. Играела си със звездите. Галела ги с пръсти, а те й се усмихвали. Гледала как изгасват долу светлинка след светлинка, но тъй като никога не била виждала къщи с прозорци, мислела, че това са някакви странни звезди, както горе при нея. Но защо тези звезди угасвали, щом настъпел късен час, тя, колкото и да се мъчела, не можела да си

обясни. Често от земята виждали нейната фигура, но си мислели, че това е сянка на облак. Те съвсем не подозирали, че там горе лети една прекрасна небесна амейла и сините й очи галят с топъл блясък очертанията на тъмния град. Така минали много години. Малката амейла пораснала и станала още по-красива. От ден на ден тя ставала вес по-тъжна. О, как желаела поне за миг да зърне денем земята. Поне за миг! И веднъж тя не могла да се стърпи. С разтреперани ръце взела ключа и предпазливо отключила вратичката на облачния си дом. Отвън я блъснала ярка светлина. В първия миг малката амейла нищо не видяла, а когато очите й привикнали, останала замаяна от красотата, която се откривала пред очите й. Ниско долу шумели гори, с бисерен звън тичали реки, някакви същества, облечени в пъстри дрехи, бързали нанякъде. „О, колко е хубаво на Земята!“ — възкликнала небесната девойка. И пленена от земния свят, тя, без да мисли за нищо друго, се качила на бялото си облаче, сгушила се така, че да не се вижда, и му заповядала да я пусне долу на земята. Понесла се в чудното си столче надолу. И след няколко часа се приземила в една чудна гора. О, колко щастлива била тя. Никога в небесното царство не била виждала такива чудни реки, такава буйна зеленина. Малката амейла обикнала земния свят с чистотата на прекрасното си сърце. Но най-много обикнала едно малко сърне, което първо я посрещнало в гората. Цял ден тя милвала гладката му козина, а то я гледало с влажните си очички. Когато над земята се усмихнала Нощта, чудното момиче се сетило, че трябва да отплува пак горе, но всичко тук така го привличало, че то се решило да остане една нощ в гората. И малката амейла обгърнала с нежни ръце топлото телце на сърнето и останала да бди. Така я заварили първите слънчеви лъчи. Те й донесли много болка. Девойката трябвало да се сбогува и да отлети горе. Но тъкмо възседнала облачето си, и чула тихи стъпки. Зад близкия храст се снишавало някакво същество. Амейлата не знаела, че това е човек. Той държал в ръцете си нещо лъскаво и дебнел сърнето, застанало на поляната. И в същия миг сянка преминала над сърцето на чудната девойка. Тя успяла да отскочи пред сърнето точно в момента когато се разнесъл страшен гръм. „О, сбогом, чудно момиче!“ — шепнел вятърът. „Сбогом, сбогом“ — нашепвали тихо дърветата. „Сбогом!“ — звъняла реката. Но чудно — тялото на малката амейла в миг станало леко като въздух и се понесло нагоре. И от тогава една от чудните амейли липсвала, но преди да сипне зората,

там горе блести една чудна звезда. Наричат я Зорница. И никой не знае, дори небесните жители, че това е оная прекрасна малка амейла, която в името на голямата си прекрасна любов ще остане да живее в безкрайността с блясъка на светла звезда.

1975 г.

МОРСКА ПРИКАЗКА

Сякаш още блъскат вълните студени мокри чела в гърдите ми. Преуморените ми до болка очи като че още виждат черните миди, обърнали остриета към нозете ми. В стомаха ми тежи погълнатата морска вода. Тя се бунтува, повдига се към устата ми. Недоволна е може би, че съм я затворила на тъмно и тясно. Като уморени до смърт хриле на риба лежат отпуснати ръцете. Клепките тежат от солта и водата, но не се затварят.

С какво ли обидих морето? Защо то така жестоко изпи и последната ми капка сили? Защо направи устните ми сини, сини, като цвета на дълбината си?…

Уморените клепки близват с топлина зениците. Заспивам…

Аз лежа върху вълните със затворени очи. Нека ме носят нанякъде. Между пръстите ми като досадни тънки змийчета се заплитат сини и черни водорасли. Слънцето сякаш е допряло до гърба ми горещата си длан. Но изведнъж обръщам очи към брега: „Море, чакай, върни ме!“

Ръцете ми изстиват и отказват да се движат. Без да искам, захапвам плътта на една висока вълна и въздухът ми свършва. Потъвам. Солените води мият широко отворените ми очи. Тялото ми се удря силно о нещо. Пропадам някъде. Но аз дишам, дишам! Въздухът остро свисти между ноздрите и дробовете ми.

Но къде попаднах? Страх ме! Колко бързо стана всичко. Поглеждам към нозете си. Незнайно от къде потича струя светлина и полазва край стените на леговището ми. Сега забелязвам, че се намирам в огромен хладен съд. Докосвам плахо студеното дъно. О, това е амфора! Но първото ми учудване е заместено отново от ужас: „О, ти, глупава, жестока амфора! Защо ме погълна? За да видиш как бавно и мъчително ще умра от глад и жажда? Защо ме скри, а не остави морето да ме удави!?“ Аз стискам в юмрук дланите си и удрям високите дебели стени. Помъчвам се да се покатеря нагоре, за да стигна отвора, който, кой знае защо, е затворен. Но напразно драскам и удрям, напразно крещя и плача. Няма кой да ме чуе. Падам на дъното

уморена до смърт и потъвам в дълбините на безсъзнанието… Отново съм будна и ужасена. О, колко силно ме боли тялото. Но странно — то сякаш изменя формата си. Затварям очи. Чувствувам, че се смалявам, смалявам. Но въздухът ми ли свършва? Не, искам вода. Амфората неочаквано залитва. Отворът й с трясък се отваря и сякаш нечия груба длан ме изхвърля във водата. О, колко е странно плуването ми! Главата ме боли от силен удар. Вдигам ръка да я пипна. Ужасно! Вместо ръцете си виждам две жалки рибешки хриле. Да, цялото ми тяло е рибешко. Защо морето така се подиграва с беззащитността ми? Защо от човек ме превърна в глупава риба?

Същата груба длан ме тласка нанякъде. Под мен минават морски пустини с мъртви пясъци. Грозни миди ме поглеждат, приличащи на черни облещени очи. Някакво странно животно с гадни плъзгави крака се заглежда в мен и цялото се разтърсва, сякаш ме предизвиква да се бием. Затварям очи. Не искам да гледам повече нищо. Но неочаквано рибешкото ми тяло се докосва до дъното. Поглеждам. Намирам се в някаква чудна морска зала. От всички страни — гора от сини водорасли. Едни протягат нагоре гъвкави ръце и потреперват леко. Други разперват огромни листа, приличащи на ветрила, сшити от нежносиня коприна. В сянката им пясъкът изглежда теменужен. Няколко розови медузи се отделят от тази сянка и изплуват нагоре, прозрачни и леки като мехури въздух. Едно доверчиво морско конче каца безшумно пред мен и ме поглежда с черните си стъклени очи.

Край мен преплуват пъстри ята риби. Но изведнъж сред рибешкия свят настъпва паника. Нещо жилаво и здраво грабва мен и хиляди други. То се впива в тялото ми, задушава ме. Сега разбирам. Рибарски кораб е спуснал мрежата си. Сега и аз ще умра в нея както милиони риби. Колко е жесток човекът! Как безмилостно ограбва морските дълбини. Сега разбирам защо морето е обидено. Векове наред то е принудено да търпи — да бъде заключвано в оковите на хиляди пристанища, да бъде разрязвано от дъното на много кораби, да бъдат ограбвани водите му. Повече нищо не виждам. Аз лежа — бездиханна риба. А рибарите съвсем не знаят, че са убили мене — човека с рибешкото тяло. Може някога и с тях морето да постъпи както с мен. Тогава те ще бъдат убити от други хора, които също не ще знаят, че са убийци не на морето, а на самите себе си.

Събуждам се. В главата ми тежи сънят. Пред мен смирено и утихнало лежи морето.

Издание:
Автор: Петя Дубарова
Заглавие: Лястовица
Издание: първо
Издател: Държавно издателство „Отечество“
Град на издателя: София
Година на издаване: 1987
Тип: Стихове; разкази; сборник; поезия
Националност: Българска
Печатница: Държавна печатница „Димитър Благоев“, София
Излязла от печат: м. март 1987 г.
Редактор: Димитър Ценов
Художествен редактор: Васил Миовски
Технически редактор: Костадинка Апостолова
Художник: Грозко Ангелов
Коректор: Снежана Бошнакова
Адрес в Библиоман: https://biblioman.chitanka.info/books/3640

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

http://chitanka.info

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.